

2013 yılında en az 1235 işçi yaşamını yitirdi...

İşçi Sağlığı ve İş Güvenliği Meclisi olarak yazılı, görsel, dijital basından takip edebildiğimiz, emek-meslek örgütlerinden gelen bilgiler ve işçiler, işçi yakınlarının bildirimleri ışığında tespit edebildiğimiz kadarıyla 2013 yılında en az 1235 işçi yaşamını yitirdi...

İş kazası değil, iş cinayeti...

İşçi Sağlığı ve İş Güvenliği Meclisi olarak tespit edebildiğimiz işçi ölümlerini kayıt altına alıyoruz. Kayıt almada kriterlerimiz şöyle:

1- **TÜİK verilerine göre Türkiye’de 2013 yılında itibariyle 30 milyon 614 bin kişi istihdamda yer almıştır.** Bizler de raporumuza yasalarda belirtilen kısıtlamaları gözetmeksizin; yani ev hizmetleri, güvenlik, esnaf, çiftçi, kamu çalışanı, vatandaş olmayan işçi gibi tüm çalışan kesimlerin yaşadığı iş kazalarını da dahil ediyoruz...

2- Yasalarımıza göre **“iş sağlığı”** kavramı kullanılmaktadır. Ancak bu kavram işçinin değil işin sağlığını yani işletmenin verimliliğini, kârlılığını hedefleyen bir anlayışı ifade etmektedir. Oysa işçilerin sağlığı her türlü ekonomik çıkardan, büyümeden önce gelir. Bu yüzden bizler raporumuzda **“işçi sağlığı”** kavramını kullanacağız...

3- Temel kriterimiz bütün iş kazalarının önlenabilir olduğudur. İşçi ölümlerinin önlenabilir olması yüzünden yaşananları **“iş kazası”** değil **“iş cinayeti”** olarak tanımlıyoruz...

4- Sadece sigortalı işçilerin/çalışanların işyeri, servis vb. ölümlerini kayıt altına almıyoruz. Meclis olarak sigortalı, sigortasız tüm işçilerin/çalışanların ölümlerini; işyeri içinde veya dışında; çalışırken, işe gelip giderken, barınırken, beslenirken... yani **“iş süreçlerinin bütününde”** yaşanan iş cinayetlerini kayıt altına alıyoruz...

5- Meclis olarak bizler, kısıtlı imkânlarımızla derlediğimiz aylık iş cinayetleri raporlarında işçi ölümlerinin bir kısmına ulaşarak kayıt altına alabiliyoruz. Bu yüzden **“en az”** vurgusunu yapıyoruz. Ancak raporlarımızdaki “gerçekler” birçok sigortasız işçinin hayatını kaybetmesinin yanı sıra sigortalı işçilerin ölümünün de kayıt altına alınmadığını göstermektedir. Bu durumun ışığında ülkemizde SGK verilerinin çok üstünde bir işçi ölümünün yaşandığını söyleyebiliriz. Yine özellikle meslek hastalıkları verilerinin gerçek durumu yansıtmaktan çok uzak olduğu herkes tarafından bilinmektedir. Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı, daha sağlıklı veri toplamak ve bunları kamuoyuyla paylaşmaktan sorumludur. İşçi sağlığı ve güvenliğini sağlamak için sorunun gerçek boyutlarının görülebilmesi bir zorunluluktur...

Kaza kader değil yaşananlar katliam

2013 yılında katliam düzeyinde iş cinayetleri yaşanmıştır...

7 Ocak'ta saat 11.20 sıralarında Türkiye Taşkömürü Kurumu'na bağlı Zonguldak Kozlu Müessese Müdürlüğü faaliyet sahası içinde bulunan ve - 630 kotunda açılmakta olan ana kat hazırlık galerisinde meydana gelen iş cinayetinde 8 maden işçisi can verdi...

30 Ocak'ta saat 10.45'te, Gaziantep 4'üncü Organize Sanayi Bölgesi'nde "Çeliğin hayat bulduğu yer!" sloganı ile faaliyet gösteren Güneydoğu Galvaniz fabrikasında buhar kazanında meydana gelen patlama sonucu 7 işçi can verdi...

11 Mayıs'ta yaşanan Hatay Reyhanlı katliamında 3 doktor ve 1 acil tıp teknisyeni can verdi...

22 Mayıs'ta Rize Fındıklı'da çay yüklü kamyonetin devrilmesi sonucu 4 İranlı kaçak işçi can verdi...

29 Mayıs'ta Adıyaman'da evlerine dönen tarım işçilerini taşıyan minibüs, lastiğinin patlaması nedeniyle kontrolden çıkarak taklalar atarak şarampole devrildi. 9 kadın tarım işçisi ve minibüs şoförü can verdi...

18 Haziran'da Muğla Milas Güllük Beldesi'nde Tepe-Akfen Su ve Kanalizasyon İşletmesi'nde çalışan 7 belediye işçisi zehirlenerek can verdi...

21 Haziran'da Afyon Volvadin Dişli Beldesi'nde 4 mevsimlik kiraz işçisi trafik kazası sonucu can verdi...

30 Eylül'de Sakarya Pamukova Hayrettin Köyü'nde bahçelerde ayva toplayacak işçileri taşıyan kamyonetin yoldan çıkarak takla atması ve ağaca çarptıktan sonra alev alması sonucu 8 yevmiyeci kadın tarım işçisi can verdi...

5 Kasım'da Şanlıurfa Bozova'da tekstil işçilerini taşıyan minibüsün tekerleğinin patlaması sonucu 4'ü Suriyeli 7 işçi can verdi...

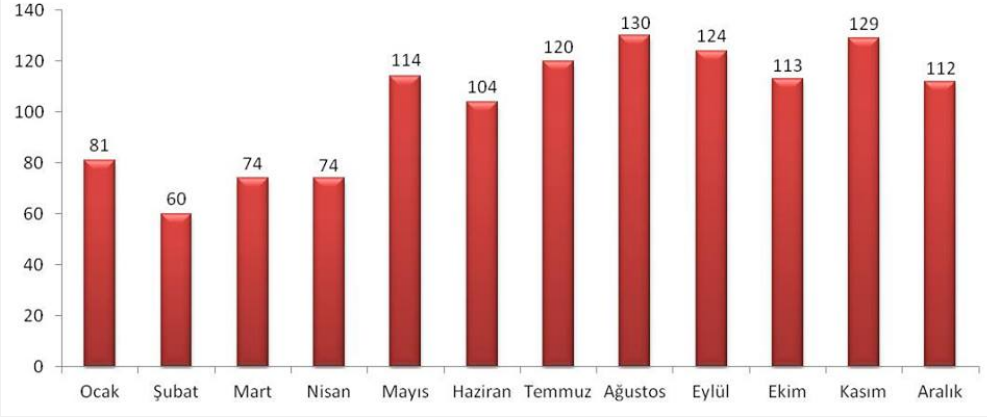
13 Aralık'ta Malatya Doğanşehir Gövdeli Beldesi Kapıdere Köyü'nde öğretmenleri taşıyan servis buzlanma nedeniyle tırla çarpıştı. 5 öğretmen can verdi...

23 Aralık'ta İzmir Tersanesi'nde havuzda bakımda olan TCG Değirmendere Römorkörü "Dalış" esnasında henüz bilinmeyen bir nedenle sağ tarafa yan yatmak suretiyle "alabora" oldu. 2'si işçi 8'i ise 'asker elbiseli işçi' olmak üzere 10 emekçi can verdi...

28 Aralık'ta Antalya Alanya Karapınar Köyü'nde Kolin İnşaat'a ait HES işçilerini taşıyan servis buzlanma nedeniyle gölete uçtu. 8 işçi can verdi...

28 Aralık'ta Antalya'da akü işçilerini taşıyan servis sulama kanalına uçtu. 6 işçi can verdi...

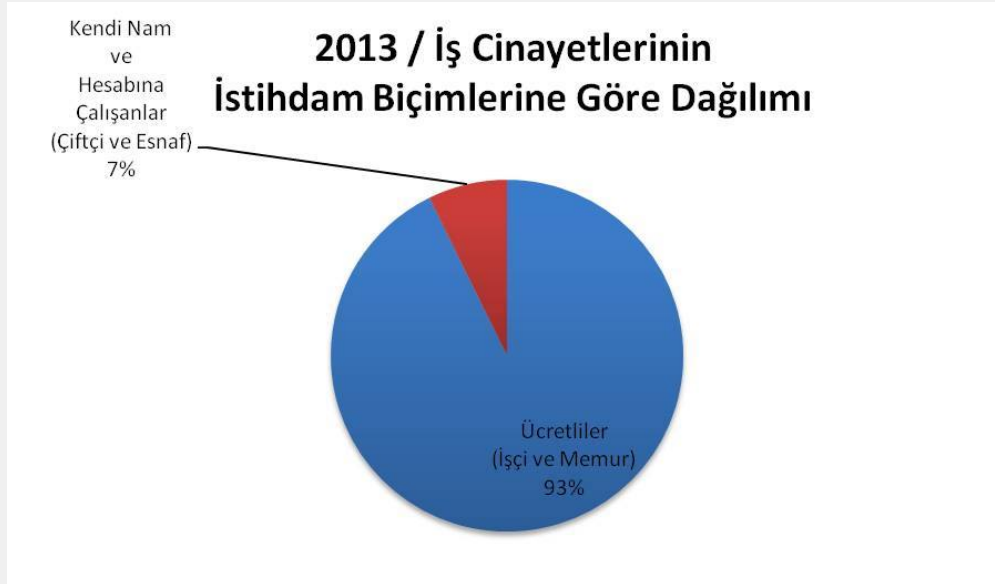
2013 / Ay Ay İş Cinayetleri

Elimizdeki bilgiler ışığında tespit edebildiğimiz 1235 iş cinayetinin aylara göre dağılımı şöyle...

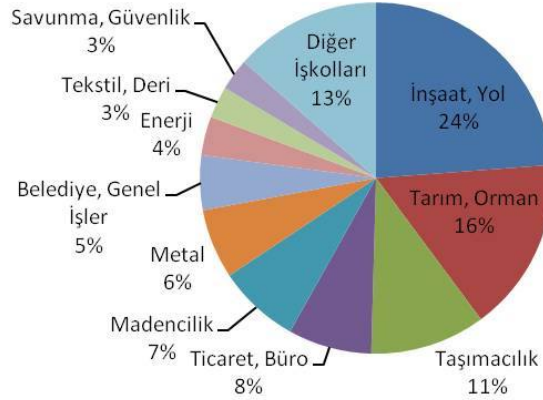
Ocak ayında 81 işçi, Şubat ayında 60 işçi, Mart ayında 74 işçi, Nisan ayında 74 işçi, Mayıs ayında 114 işçi, Haziran ayında 104 işçi, Temmuz ayında 120 işçi, Ağustos ayında 130 işçi, Eylül ayında 124 işçi, Ekim ayında 113 işçi, Kasım ayında 129 işçi ve Aralık ayında 112 işçi can verdi...

İş cinayetlerinin Mayıs ayı ile birlikte özellikle mevsimlik işçiliğe ihtiyaç bulunan dönemle birlikte arttığını görebiliyoruz...

2013 yılında yaşamını yitiren 1235 emekçinin 1145'i işçi, memur statüsünde çalışan ücretlilerden; 63'ü çiftçilerden/küçük toprak sahiplerinden ve 27'si esnaflardan olmak üzere, 90'ı kendi nam ve hesabına çalışanlardan oluşuyor...

2013 / İş Cinayetlerinin İşkollarına Göre Dağılımı

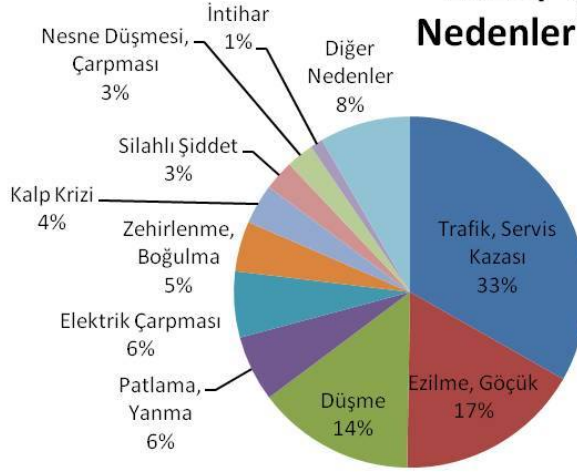

Elimizdeki bilgiler ışığında tespit edebildiğimiz 1235 iş cinayetinin işkollarına göre dağılımı şöyle...

İnşaat, Yol işkolunda 294 işçi; Tarım, Orman işkolunda 198 emekçi; Taşımacılık işkolunda 131 emekçi; Ticaret, Büro, Eğitim, Sinema işkolunda 95 emekçi; Madencilik işkolunda 93 işçi; Metal işkolunda 79 işçi; Belediye, Genel İşler işkolunda 62 işçi; Enerji işkolunda 44 işçi; Tekstil, Deri işkolunda 36 işçi; Savunma, Güvenlik işkolunda 36 emekçi; Konaklama, Eğlence işkolunda 24 işçi; Gıda, Şeker işkolunda 23 işçi; Çimento, Toprak, Cam işkolunda 22 işçi; Petro-Kimya, Lastik işkolunda 19 işçi; Ağaç, Kağıt işkolunda 19 işçi; Gemi, Tersane, Deniz, Liman işkolunda 18 işçi; Sağlık, Sosyal Hizmetler işkolunda 15 emekçi; Basın, Gazetecilik işkolunda 7 işçi; İletişim işkolunda 4 işçi ve elimizdeki veriler ışığında çalıştığı işkolunu belirleyemediğimiz 16 işçi can verdi...

İş cinayetleri mevsimlik çalışmanın, sendikasız, örgütsüz ve güvencesiz çalışma koşullarının hakim olduğu işkollarında yoğunlaşmıştır. Tabii şunu da belirtmek isteriz ki özellikle metal, tekstil ve gıda gibi işkollarında yaşanan iş cinayetleri eğer fabrika içinde yaşanmış ise daha az haber alabiliyoruz. Bu işkollarından gelen bilgiler çoğunlukla iş yolunda ya da küçük işletmelerde yaşanan iş cinayetlerine dayanmaktadır...

2013 / İş Cinayetlerinin Nedenlerine Göre Dağılımı

Elimizdeki bilgiler ışığında tespit edebildiğimiz 1235 iş cinayetinin nedenlerine göre dağılımı şöyle...

Trafik, Servis Kazası nedeniyle 433 işçi; Ezilme, Göçük nedeniyle 222 işçi; Düşme nedeniyle 189 işçi; Patlama, Yanma nedeniyle 79 işçi; Elektrik Çarpması nedeniyle 79 işçi; Zehirlenme, Boğulma nedeniyle 60 işçi; Nesne Düşmesi, Çarpması nedeniyle 33 işçi; Kesilme, Kopma nedeniyle 11 işçi ve diğer nedenlerden dolayı (kalp krizi, intihar, yıldırım düşmesi, saldırı vb.) 129 işçi can verdi...

Meslek hastalıkları kaynaklı ölümleri de diğer nedenlerden dolayı ölümler başlığı altında değerlendirdik. Çünkü elimizdeki veriler bu konuda çok kısıtlı. Elimizdeki bilgiler ışığında **2013 yılında yaşamını yitiren 1235 işçinin sadece 3'ü meslek hastalığı nedeniyle yaşamını yitirdi.** Bu da yüzde 0,24 oranına tekabül ediyor. Bir çiftçinin kene ısırması, tekstil işçisinin silikozis ve deri işçisinin akciğer kanseri nedeniyle ölümü... (Resmi olarak meslek hastalığı kabul edilip edilmeyeceği bile bir muamma. Çünkü ülkemizde resmen mesleki kanserden ölen yok!)

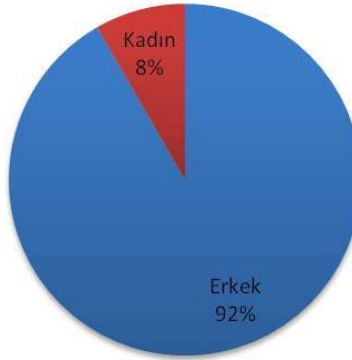
Meslek hastalıkları konusunda ise Meclis üyemiz Prof.Dr. İbrahim Akkurt'un görüşlerini aktarmak istiyoruz: **"...Meslek hastalıklarından her yıl iş kazalarında ölenlerin 6 katından daha fazla ölüm olduğu halde kendileri hâlâ ortada yok...Meslek hastalıkları çağın gizlenen bir salgınıdır.** Bu öyle bir salgındır ki her yıl tüm dünyada 2 milyondan fazla, her gün 5500, hatta her dakika 4 kişinin ölümüne neden olan bir salgındır. Yine bu öyle bir salgındır ki bu alanın profesyonellerinin hemen tümünde yıllardır kafa karışıklığı yaratılan bir salgındır. Yıllarca bir taraftan hepimize 'meslek hastalıkları yüzde 100 önlenabilir yalanının ezberletildiği'; öbür taraftan da çalışma koşullarına bağlı olarak **'meslek hastalıkları çalışanların yüzde 0.4-12'sinde görülür'**gerçeğinin/çelişkisinin göz ardı ettirildiği bir salgındır. Uluslararası Çalışma Örgütü (ILO) bu hesaplara yaptığı tahminini bu yıl daha da vurucu bir söylemle ifade etmektedir. Buna göre demektedir ki 'dünyada yılda 160 milyon meslek hastalığı-işle ilgili hastalık tahmin edilmektedir'. Bu nasıl bir tahmindir ki aynı ILO bu rakamı 1990'ların sonunda da söylüyordu, şimdi de aynı rakamı telaffuz ediyor. Peki, gerçekten de dünyada yılda 160 milyon meslek hastalığı/işle ilgili hastalık tanısı konuluyor mu? Kesinlikle hayır! Bu rakam sadece bir tahmindir. Yılda 160 milyon meslek hastalığı rakamının ILO ve Dünya Sağlık Örgütü (WHO) tarafından yıllardır tekrarlanıyor olması dünya nüfusunun 15-64 yaş arası aktif çalışan kesiminde %0.4-12 meslek hastalığı

bekleme oranına göre yapılan bir tahmindir. Somut, saptanan-tanı konulan meslek hastalığı sayısı değildir (Eurostat 2010 çalışmasını saymazsak; direk-dolaylı resmi verisine ulaşabildiğim dünyadaki meslek hastalıkları sayısı bu 160 milyonun 160'da birini yarısını bile bulamamaktadır).

Benzer örneği ülkemizden verebiliriz. Kayıtlı en az 20 milyon aktif çalışanı olan bir ülkeyiz. Yani ILO'nun tahminleri ile **bizde de beklenen meslek hastalığı sayısı yılda 80 bin ile 240 bin arasındadır. Oysa hepimizin yıllardır bildiği 'meslek hastalığı olmayan ancak meslek hastalıkları olarak ifade edilen sayı'nın 500 (beş yüz adet) civarındadır.** Evet, baştaki soruya dönersek: Meslek hastalıkları gerçekten gizlenen bir salgın mıdır? EVET gerçekten de Meslek Hastalıkları salgını gizlendi, hâlâ da gizleniyor; 'bizler tarafından'..." (Kısaltmaların açıklanması ve koyu renkli vurgular bize aittir-isigm.)

Son olarak trafik, servis kazası nedeniyle yaşanan iş cinayetlerine dair kısa değerlendirme yapmak istiyoruz. Emniyet Genel Müdürlüğü Trafik Eğitim ve Araştırma Dairesi Başkanlığı Aralık ayında bir açıklama yaptı. Buna göre ülkemizde 2013 yılının ilk onbir ayında 2235 kişi trafik kazası sonucu yaşamını yitirdi. Kazalarda asli kusurlu sürücüler gösterilirken birçok neden sıralandı. Ancak 2013 yılında iş cinayetleri verilerine baktığımızda 433 işçi trafik / servis kazası nedeniyle can verdi. Yani Trafik Daire Başkanlığı'nın verileri ile karşılaştırsak (ilk onbir ayı baz alarak) **her yüz trafik kazasında yaşamını yitiren 18 kişi iş başında ya da işe gelirken, giderken can verdi...**

2013 / İş Cinayetlerinin Cinsiyetlere Göre Dağılımı

Elimizdeki bilgiler ışığında tespit edebildiğimiz 1235 iş cinayetinin toplumsal cinsiyetlerine göre dağılımı şöyle...

103 kadın işçi ve 1132 erkek işçi can verdi...

Kadın iş cinayetlerine raporumuzun ilerleyen bölümlerinde ayrı bir başlık halinde değineceğiz...

2013 / İş Cinayetlerinin Yaş Gruplarına Göre Dağılımı

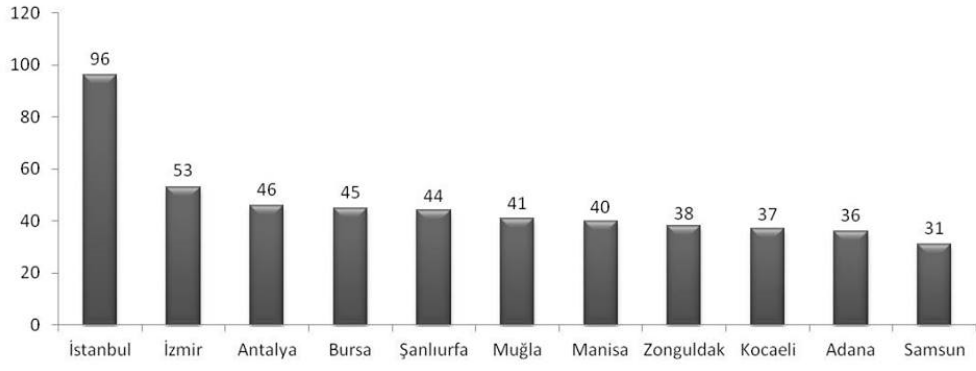

Elimizdeki bilgiler ışığında tespit edebildiğimiz 1235 iş cinayetinin yaş gruplarına göre dağılımı şöyle...

14 yaş ve altında 18 çocuk işçi; 15-17 yaş arasında 41 çocuk/genç işçi; 18-27 yaş arasında 249 işçi; 28-50 yaş arasında 594 işçi; 51 yaş ve üstünde 189 işçi ve elimizdeki bilgiler ışığında yaşını öğrenemediğimiz 144 işçi can verdi...

Çocuk ve emekli/emeklilik çağında çalışan işçilerin ölümlerine raporumuzun ilerleyen bölümlerinde ayrı bir başlık halinde değineceğiz...

2013 / İş Cinayetlerinin Şehirlere Göre Dağılımı (İlk 11 Şehir)

Ülkemizde en çok iş cinayeti sanayinin merkezi olan İstanbul'da ve hemen her sektörde meydana gelmiştir. Zonguldak ve Manisa'da maden; Antalya'da konaklama; Adana, Muğla, Aydın, Şanlıurfa ve Mersin'de tarım; Gaziantep, Tekirdağ, Samsun, Malatya, Kayseri, Malatya'da organize sanayi; Bursa'da metal; Kocaeli'nde kimya; Konya'da gıda ve İzmir'de tersane kazaları öne çıkmaktadır. Mevsimlik tarım, inşaat, enerji, taşımacılık, belediye, ticaret ve eğitim işkollarındaki kazalar ise ülkemizin her şehrinde yaşanmaktadır.

Elimizdeki bilgiler ışığında tespit edebildiğimiz 1235 iş cinayetinin en çok yaşandığı şehirlerin dağılımı şöyle...

İstanbul'da 96 işçi, İzmir'de 53 işçi, Antalya'da 46 işçi, Bursa'da 45 işçi, Şanlıurfa'da 44 işçi, Muğla'da 41 işçi, Manisa'da 40 işçi, Zonguldak'ta 38 işçi, Kocaeli'nde 37 işçi, Adana'da 36 işçi ve Samsun'da 31 işçi can verdi...

Çocuk işçiler

Türkiye yasalarına göre "14 yaşını bitirmiş, 15 yaşını doldurmamış ve ilköğretimini tamamlamış kişi" çocuk işçi; "15 yaşını tamamlamış, ancak 18 yaşını tamamlamamış kişi" genç işçi olarak tanımlanmaktadır. Ancak yoksulluk koşullarından dolayı çocuklar tarım, sanayi ve hizmet sektörlerinde çok daha erken yaşlarda "ekmek parası" için hayata atılmaktadır.

Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı'nın 2013 yılı sonunda hazırladığı "Ulusal Çocuk Hakları Strateji Belgesi ve Eylem Planı"nda, 6-17 yaş arasındaki 15 milyon 247 bin çocuktan 893 bininin çalıştığı belirtiliyor. 6-14 yaş arasındaki çocukların ise -yasak olmasına rağmen- 292 bininin çalıştığı ifade ediliyor. Çocukların çalışması okumalarına da engel oluyor. Rapora göre söz konusu 292 bin çocuğun yüzde 20'si zorunlu eğitime devam etmiyor. Lise çağı da farklı bir görüntü sunmuyor. 15-17 yaş grubundaki çalışan çocukların ise yüzde 66'sı liseye gitmiyor.

Çocuk işçiliğini güvencesizliğin kaynağı haline getiren nedenleri incelersek bunlar ailelerin yoksulluğu, köyden kente göç, eğitime ulaşamama, 4+4+4 eğitim sistemi ve paralılaştırılma süreci ile kapitalizmin duyduğu ucuz emek gücü ihtiyacı olduğu görürüz...

Raporumuzda yasaların belirlediği kritere uymakla beraber çocuk işçiliği 18 yaşın altı olarak tanımlayacağız...

Elimizdeki bilgiler ışığında **2013 yılında yaşamını yitiren 1235 işçinin 59'u çocuk işçidir (18'i 14 yaş ve altı, 41'i 15-17 yaş arası)**. Bu da yüzde 4,7 oranına tekabül ediyor. Yaş verilerine ulaşamadığımız 144 işçiyi de oranlama içinde düşündüğümüzde **2013 yılında ölen işçilerin yüzde 5,4'ü çocuk işçilerden oluşuyor**. Yani her can veren her 20 işçiden birisi yoksulluktan dolayı çalışan çocuk işçilerdir. Çocuk işçiler güvencesiz işçi havuzunun önemli bir kaynağıdır ve çocuk işçi cinayetleri oranının artacağı da aşikârdır.

Oysa SGK 2012 istatistiklerine baktığımızda sadece 15-17 yaş grubunda 1 genç işçinin hayatını kaybettiği belirtilmiştir. Bu durum hemen hemen her yılın istatistiğinde benzer bir seyir izlemektedir. Yine Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı Faruk Çelik, Kasım ayında yanıtladığı bir soru önergesinde 2012 yılında yapılan teftişler sonucu işyerlerinde 5 bin 960 çocuğun çalıştığının tespit edildiğini ifade ediyor. Benzer açıklamalar sık sık yapılıyor. Bu söylemler ve uygulamalar **devletin Türkiye'de çocuk işçiliğini hasıraltı etme çabasının en çıplak göstergesidir**.

Paralel bir yaklaşımı Avrupa Birliği (AB) de izliyor. AB Komisyonu'nun Genişlemeden Sorumlu Üyesi Stefan Füle, Türkiye'nin çocuk işçi çalıştırmayla mücadelede başarılı olduğunu belirtiyor, "Türkiye 2014

itibarıyla çocuk işçi çalıştırmayı bitirmeyi taahhüt ettiğini ve ILO'nun Türkiye'yi 2006 yılında çocuk işçilikle mücadelede başarı sağlayan üç ülkeden biri seçmesine neden olduğunu" söylüyor... **Yani devletin Türkiye'de çocuk işçiliğini hasıraltı etme çabasına AB'de ortak oluyor...**

Oysa yukarıda da belirttiğimiz gibi 2013 yılında 59 çocuk işçi can verdi. Elimizdeki bilgilere göre yaşamını yitiren çocuk işçilerin 25'i tarım, 8'i metal, 8'i ticaret, 6'sı inşaat, 4'ü tekstil, 2'si gıda, 1'i kimya, 1'i maden, 1'i çimento, 1'i iletişim ve 1'i genel işler işkollarında çalışmaktadır (bir çocuğun çalıştığı işkolunu yeterli bilgi olmadığı için belirleyemedik). Yani 25 çocuk tarım sektöründe, 23 çocuk sanayi sektöründe ve 10 çocuk hizmet/ticaret sektöründe çalışırken can vermiştir...

Çocuk işçiliğin bir biçimi tarım ve inşaat gibi mevsimlik işlerdir. Tarım sektöründe toplayıcılık başta olmak üzere birçok işi yüklenen çocuk işçilerden özellikle kız çocukları sektörün görünmez gücünü oluşturmakta ve daha fazla yıpranmaktadır. Çünkü kız çocukları ev işleri de yapmaktadır. Bu aşırı fiziksel yorgunluk çeşitli hastalıklara ve psikolojik yorgunluklara neden olmaktadır. Ayrıca kız çocuklarının eğitim gibi birçok olanağa da ulaşmaları daha zordur. İnşaat işlerinde ise erkek çocuklar çalışmaktadır. Burada sadece hafif, yardımcı işler yapmaz, bizzat tehlikeli işleri de üstlenirler.

Çıracak / stajyer olan çocuk işçiler ise Milli Eğitim Bakanlığı (MEB) ile sermayenin işbirliği çerçevesinde organize sanayide ve fabrikalarda uzun çalışma saatlerinde, çok düşük ücretlerle çalıştırılmaktadır. Çalışma sürelerinin bir kısmı teorik eğitime ayrılan çıracaklar öğrenci sayılmakta, MEB'in belirlediği işkollarında çıraklık sözleşmesi yapılarak çalışmaktadır. Ki bunun yaşı 13'tür. Stajyer çocuk işçilerin notunun yarısını patron vermektedir. Bu koşulları yüzünden çok ve ucuza çalıştırılırlar. Hatta meslek okulları sanayinin fason işletmeleri haline gelmiştir. Çünkü Koç'un da dediği gibi "Meslek lisesi memleket meselesi"dir. Son olarak MEB, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı, AB Türkiye Delegasyonu'nun Ankara'da gerçekleştirdikleri konferansta, işverenlerin nasıl bir mesleki eğitim istediğinin masaya yatırılması; Mesleki ve Teknik Eğitimin Kalitesinin Geliştirilmesi Projesi (METEK) kapsamında meslek liselerinin iş piyasasına göre şekillenmesi; 21 pilot ilin seçildiği proje kapsamında, iş adamlarının da olduğu yönetim kurullarıyla liselilerin "kalitesi"nin belirlenmesi süreci hayata geçirilmeye başlanmıştır. Bu koşullarda çocukların işçi sağlığı koşulları da göz ardı edilmektedir. Organize sanayi bölgelerinde kesilme, patlama, ezilme ve zehirlenmelere maruz kalmaktadırlar. Ayrıca ağır yük kaldırmak, havasız ve sağlıklı koşullar, kimyasallar vb.yüzünden meslek hastalıklarına maruz kalmaktadırlar.

Son olarak altını çizmek gerekirse genel olarak **çocuk işçiliği ve ölümleri yaz aylarında artmaktadır.** Bunun nedeni de kalıcı çocuk işçilerin yanına harçlığını çıkarmak için hemen hepimizin çocukluğunda yaz aylarında yaptığı oto kaportacı, berber, inşaat, depo, esnaf vb. yanında çalışma ya da simitçi, boyacı, sucu, mendilci vb. olma hali ile çocuk işçiliğin kat be kat genişlemesidir.

13 yaşındaki kimya işçisi Ahmet Yıldız'ın plastik enjeksiyon makinesine sıkışarak can vermesi, hastaneye trafik kazası geçirdi diye getirilmesi ve işverenine açılan davada 30 bin 40 TL ceza verilmesi, bunun 24 taksite bölünmesi Türkiye'de çocuk işçiliğin özeti...

Emekli / Emeklilik çağındaki işçiler

Türkiye’de emeklilik yaşı farklı statülere ve farklı koşullara göre kanunla belirlenmektedir. 8 Eylül 1999 tarihine kadar kadınlar 38, erkekler ise 43 yaşında emekli olabiliyorlardı. Ancak 1999 yılında yapılan değişiklikler ve sonrasında 2008 yılında yürürlüğe giren Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası (SSGSS) Yasası ile birlikte emekli olabilme yaşı ve prim ödeme gün sayısı yükseltildi. Kademeli olarak yükseltelen **emeklilik yaşı, 1 Ocak 2048 tarihi itibariyle 65 yaş olarak uygulanacak.**

Ülkemizde emekçiler resmi olarak 15 yaşını doldurduğu zamandan itibaren çalışabilmektedir. Yoksulluğun her geçen gün derinleştiği ülkemizde daha küçük yaşlarda da çalışma başlamakta ve neredeyse ömür boyu sürmektedir. Oysa emekçilerin belli bir çalışma yılından sonra emekli olma hakları olmalıdır. Bu da çalıştıkları mesleğe ve toplumsal cinsiyetlerine göre belirlenmelidir.

Ancak raporumuzun niteliği gereği bu noktada bir genelleme yapmak zorunda kaldık. İşkolları ve toplumsal cinsiyet farkı gözetmeden 51 yaş ve üstünü emeklilik yaşı gelen işçiler olarak baz aldık...

Elimizdeki bilgiler ışığında **2013 yılında yaşamını yitiren 1235 işçinin 189’u 51 yaş ve üstündedir.** Bu da yüzde 15,3 oranına tekabül ediyor. Yaş verilerine ulaşamadığımız 144 işçiyi de oranlama içinde düşündüğümüzde **2013 yılında ölen işçilerin yüzde 17,3’ü 51 yaş ve üstünde olan işçilerden oluşuyor.** Yani her can veren 5-6 işçiden birisi sosyal güvenlik koşulları sağlanmış olsa emekli olması gereken ya da (kademeli geçişten dolayı) emekli olup yoksulluktan dolayı çalışan işçilerdir. Bu koşullar emekli işçileri güvencesiz çalışma koşullarına itmekte ve güvencesiz işçi havuzunun önemli bir kaynağı haline getirmektedir. Ülkemizde **“çalışarak veya yoksulluk içinde ölen emekli işçiler”** de kaza oranının artacağı aşikârdır.

Elimizdeki bilgilere yaşamını yitiren 51 yaş ve üstü emekli/emeklilik çağındaki işçilerin 56’sı tarım, 41’i inşaat, 25’i taşımacılık, 19’u ticaret, 8’i maden, 8’i enerji, 7’si belediye/genel işler, 6’sı konaklama, 5’i metal, 3’ü ağaç, 2’si tekstil, 2’si tersane, 1’i gıda, 1’i kimya, 1’i iletişim, 1’i basın, 1’i güvenlik ve 2’si yeterli bilgi olmadığı için belirleyemediğimiz işkolunda can vermiştir...

Bu yaşananlara rağmen **devlet emekliliği kaynak israfı olarak görmektedir.** Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı Faruk Çelik’in geçen yıl sarfettiği (ve sık sık kullandığı benzer) ifadeler devletin sosyal güvenlik sistemine bakışının önemli bir noktasıdır: “Prim günümüzü doldurduk beklememiz gerekiyor, yaşı beklemeden iki yıl erken emekli edebilir misiniz diyorlar. Emeklilik yaşı dünyada 60-65 iken, Türkiye’de 44-49 yaşta emekli olursanız, daha erken emekli olma talebi birey olarak haklı bulunabilir. Ama ülke sorumluluğunu taşıyorsanız sosyal güvenlik alanında popülist bir politika izlememeniz gerekiyor. Biz yaş bekleyenlerle ilgili düzenleme yaparsak torunların bu konuda ‘ah’ edeceğine inanıyoruz.”

Yine geçtiğimiz yıllarda sermayenin önemli temsilcilerinden olan Koç Grubu’ndan emekli olup 1 yıl sonra kendi şirketini kuran Mehmet Ali Berkman’ın açıklamaları da **sermayenin emekliliğe bakışının özetini** vermektedir: “60 yaşa dünya artık orta yaş diye bakıyor... Klasik olarak bilirsiniz, denir ki insanlar hobilerini geliştirmeliler ki emekli olunca boşluğa düşmesinler. Ben hobiyle hayatın geçeceğine

inanmıyorum. Golf oynamak, yelken yapmak mümkün ama bunlar tüm vaktinizi almaz ki... Türkiye'nin kaynak israfına tahammülü yok... Hayat gezme tozmayla geçmiyor..."

Emekliliğin belirlenebilmesi için sormamız gereken hususlar şunlardır: Yaşlılıkta para ve sağlığa erişim var mı? Yaşam beklentisinin artışının kriteri nedir? Yani çalışanın ne iş yaptığı belirleyici değil midir? Eğitim durumu, meslek (sanayi işçileri özellikle madenciler fiziksel olarak en çok yıpranan işçilerdir), gelir ve varlık durumu (ev sahibi olmak, emekli maaşlarındaki farklılık, ek gelirin olup olmaması) nedir? Sistemik hastalıkları (kalp, ciğer, göz, hipertansiyon, şeker, prostat...) var mıdır? Sigara ve içki benzeri alışkanlıkların etkisi ne durumdadır? Düzenli sağlık kontrolü yaptırabiliyor mu? Sosyal ve psikolojik durumu nasıl? Yaşa bağlı refleks ve zihin zayıflamaları, yeterli dinlenme ve tatil, beslenme, barınma olanağı var mı? Ulaşım ve kent yaşamı nasıl etkiliyor? Peki, işveren ve yönetici pozisyonunda çalışanlarla işçileri aynı kefeye koyabilir misiniz?

Kadın işçiler

Kadın işçi cinayetleri devlet tarafından eksik açıklanmaktadır. SGK 2012 istatistiklerine baktığımızda ölen kadın işçi sayısı sadece 9'dur. Özellikle mevsimlik tarım işçileri SGK verilerinde yer almamaktadır. Buradan çıkan sonuç en çok kadın işçilerin iş cinayeti bilgilerinin açığa çıkmadığı, kayıt dışı ve en güvencesiz çalışan işçiler oldukları, başka bir deyişle kadın emeğinin bilinçli olarak görünür kılınmadığı gerçekleridir.

Elimizdeki bilgiler ışığında **2013 yılında yaşamını yitiren 1235 işçinin 103'ü kadın işçidir.** Bu da yüzde 8,4 oranına tekabül ediyor. Ama tekrar altını çizelim. Bilmiyoruz. Aynı meslek hastalığı verileri gibi kadın emeği görünmez kılınmaya çalışılıyor. Kadın emeğinin en bilinen biçimi olan "ev hizmetleri" 6331 Sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu'nda kapsam dışında, 5510 Sayılı SSGSS Yasası'nda ise belirsiz bir durumdadır. Fazla söze ne hacet...

Elimizdeki bilgilere göre yaşamını yitiren kadın işçilerin 54'ü tarım, 12'si eğitim/ticaret, 9'u tekstil, 6'sı belediye/genel işler, 5'i sağlık, 4'ü konaklama/eğlence, 2'si gıda, 2'si kimya, 2'si inşaat, 1'i ağaç/kağıt, 1'i basın/gazetecilik, 1'i taşımacılık, 1'i güvenlik ve 3'ü yeterli bilgi olmadığı için belirleyemediğimiz işkolunda can vermiştir...

Kadın işçilerin hemen hemen yarısı tarım sektöründe ve büyük çoğunluğu ücretsiz aile işçisi olarak çalışmaktadır. Tarlada, bağda ve bahçede ekimden dikime, yetiştirmeden pazarlamaya kadar tarımsal üretimin içinde olan kadın, evinin ve çocuğunun işlerinden de sorumludur. Son dönemde sermayenin ülke çapında ucuz emeğe duyduğu ihtiyaç, kadınları mevsimlik tarım işçiliğine ve ücretli-yevmiyeli işçiliğe yöneltmektedir. Kadın tarım işçileri ölümlü ve yaralanmalı iş kazalarına ve meslek hastalıklarına maruz kalmaktadır. Ancak bu konuda sağlıklı bir bilgi yoktur. Kadın mevsimlik tarım işçilerinin geçirdiği servis! kazaları en somut örnektir.

Kadın işçilerin yüzde 15'i sanayi, yüzde 35'i de hizmetler sektöründe çalışmaktadır. Özellikle eğitim/ticaret, tekstil, belediye/genel işler, konaklama/eğlence, sağlık, gıda ve kimya sektörleri öne çıkmaktadır. Ücretli ve yevmiyeli çalışan kadın işçiler ayrıca ücretsiz aile işçiliği de yapmaktadır. Fabrika ve atölyelerde çalıştıkları gibi evlerde de çalışmaktadırlar. Örgü, triko işlemeciliği, kazaklara nakış,

boncuk işleri, elektronik eşya montajı, ev temizliği (gündelikçilik), yaşlılara bakım gibi işler yapmaktadırlar. Günde 12-14 saat çalışılan veya çalışma saati belli olmayan, sigortasız ve hiçbir sosyal hakkın bulunmadığı işlerde kadınlar birçok kazaya maruz kalmaktadır. Tekstil ve eğitim işçisi kadınların geçirdiği servis kazaları, cam temizlerken düşen kadınlar, gözlerin bozulmasından ellerin iğne darbeleriyle parçalanmasına ve çeşitli eklem hastalıklarına kadar...

Göçmen işçiler

Bu konuya değinmek için bazı kavramları hatırlatmamız gerekmektedir. **Mülteci**, farklı nedenlerden dolayı ülkesini terkedip başka bir ülkeye yasal olarak sığınan kişiye; **sığınmacı** bir aciliyet nedeniyle geçici gelen kişiye; **göçmen** çoğunlukla ekonomik nedenlerle başka bir ülkeye yasal olarak yerleşen kişiye ve **kaçak göçmen** de izinsiz olarak yerleşen kişiye denir. Biz raporumuzda göçmen işçileri kastederken bu ayrımları gözetmedik.

Elimizdeki bilgiler ışığında **2013 yılında yaşamını yitiren 1235 işçinin 22'si göçmen işçidir**. Bu da yüzde 1,8 oranına tekabül ediyor. Yaşamını yitiren göçmen işçilerin 10'u Suriyeli, 5'i İranlı, 2'si Gürcü, 2'si Çinli, 1'i Bulgar, 1'i Afgan ve 1'i Rus'tur. İşkollarına göre baktığımızda ise 8'i tarım, 6'sı tekstil, 2'si maden, 2'si metal, 2'si taşımacılık, 1'i inşaat, 1'i konaklama/eğlence ve 1'i genel işler de çalışmaktaydı. Buradan ülkemizde göçmen emeğinin gözle görülebilir bir biçimde giderek arttığını görebiliyoruz.

Ülkemizde göçmen işçiler başta sağlık hakkı olmak üzere temel haklardan mahrum bırakılmakta, Suriye'den gelen göçmen işçilere mevcut yasalar hiçbir hak tanımamaktadır. Yetkililer mevcut yasal boşluğu gidermek için 'misafir' gibi, uluslararası terminolojide yeri olmayan tanımlamalar yapmaktadır.

Özellikle Suriye'de yaşanan savaş sonucu ülkemizde yüzbinlerce Suriyeli göçmen işçi bulunmaktadır. Sadece İstanbul'daki Suriyeli göçmen işçi sayısının 200-300 bin olduğu dile getirilmekte. İstanbul'da mahalle aralarına kurulan çadırlarda kalan kadın ve çocuk Suriyeliler, ayda 700-800 TL'ye veya gündelik bedelle 25-30 TL'ye başta tekstil olmak üzere pek çok sektörde sigortasız ve hiçbir sosyal hak tanınmadan çalıştırılmaktadır. Erkekler ise genellikle inşaatlarda çalışmaktadır. İnşaatlarda deneyimsiz bir işçi günlük en az 50-60 liraya çalıştırılırken, Suriyelilere ödenen ücret ise 25 TL civarındadır. Yine ev temizliği yapan kadınlara normal ücretin beşte biri yani 20 TL ücret verilmektedir. Resmi iş izinleri bulunmayan bu göçmen işçiler kayıt-dışı çalıştıkları için haklarını da arayamamaktadır.

Diğer yandan Ege ve Akdeniz suları da her yıl onlarca göçmen işçiye mezar olmaktadır...

Kürt işçiler

Doğu ve Güneydoğu Anadolu'da Gaziantep, Malatya, Urfa ve Erzurum dışında organize sanayi çok geri düzeydedir. Adeta bir ekonomik yıkım yaşanmaktadır. Bunun nedenlerini kamu yatırımlarının çok sınırlı olması ve özel sektörün zaten bölgede bulunmamasının yanı sıra 1984'ten beri süregelen savaş politikaları oluşturmaktadır. Ekonomik yıkım, kronik bir yoksulluğa neden olmakta ve Kürtleri **güvencesiz işgücü kaynağı** haline getirmektedir.

2013 yılında Doğu'dan Güney'e, Batı'ya ve Kuzey'e doğru çoğunluğu mevsimlik olmak üzere büyük bir işgücü göçü yaşanmıştır. Mevsimlik tarım ve inşaat sektörlerinde yoğunlaşan, özellikle Mayıs ayı ile birlikte Güneydoğu ve Doğu Anadolu'dan başlayan işgücü göçü – Kürt işçi göçü Ekim ayı ile birlikte tersine yaşanmaktadır. Bu koşullarda Kürt işçiler ölümlü iş kazasına maruz kalmaktadır. Zorunlu işgücü göçü 30 yılın genel bir görüntüsü olarak her sene yaşanmaktadır.

Kürt işgücü göçünün birinci biçimini “mevsimlik tarım işçiliği” oluşturmaktadır. Urfa ve Adana'da pamuk; Akdeniz'de ve Ege'de yaş sebze, meyve, üzüm, zeytin ve tütün; Marmara'da sebze, meyve ve fındık; Karadeniz'de fındık, çay ve tütün; İç Anadolu'da sebze toplayıcılığında ihtiyaç duyulan ucuz tarımsal emek içerisinde Kürt aile emeğinin payı büyük ölçeklere ulaşmıştır.

Ancak kapalı kasa kamyonetlerde veya traktörlerde yollara savrulan, tarım ilaçlarından veya yediği yemeklerden zehirlenen, barınma ve beslenme ihtiyacını tam olarak karşılayamadığı için kronik sağlık sorunları yaşayan ve eğitimden yoksun bırakılan da aynı işçilerdir.

Kürt işgücü göçünün ikinci biçimini ise “mevsimlik inşaat işçiliği” oluşturmaktadır. Ülkemizin her yanına yayılan, neredeyse tamamı taşeronlaştırılan ve geleneksel olarak güvencesiz çalışmanın en köklü ve sarsılmaz alanı olan inşaat sektöründe de mevsimlik Kürt işçiliğinin özel bir konumu bulunmaktadır. Devletin yani Toplu Konut İdaresi'nin (TOKİ) en büyük patron olduğu sektörde hızlı ve yüksek oranlı kentleşme, iç ve dış ticaret hacmindeki büyüme, dev enerji nakil hatlarının ve baraj komplekslerinin yapımı, Türk inşaat firmalarının dışa açılması ile vasıfsız ve düşük vasıflı geçici işçi ihtiyacı patlaması yaşanmaktadır. Kürt işgücü de bu anlamda sektörde vazgeçilmez bir konumdadır.

Diğer yandan tamamına yakını taşeron ve sigortasız çalışan bu işçiler, hemen her türlü kazaya maruz kalmaktadır. En çok da yüksekten düşme ve ezilmelerle karşı karşıyadır. Aynı mevsimlik işçiler gibi barınma ve beslenme sorunları sonucu kronik sağlık problemleri de yaşamaktadır.

Bir mezar taşı bile olmayan kardeşlerimiz

Cuma Yıldırım, Turhan Gökhan, Halil Tatlı, Nail Yılmaz, Muhsin Koşan, Kemal Elmas, Adnan Demir, Aydoğan Polat, Mehmet İpek... 10 Şubat 2011'de Afşin-Elbistan'da meydana gelen göçükte 9 maden işçisi arkadaşımız hayatını kaybetmişti. Devlet ve Ciner Grubu cenazelerini 2 yıldır çıkarmadı...

Yine **24 Şubat 2012'de Kozan Gökdere Köprü Barajı ve Hidroelektrik Santrali'nin** tünel kapağının patlaması sonucu 10 işçi arkadaşımız sulara kapılmıştı. Eyüp Altuntaş, Cumali Değirmenci, Erkan Yeğen, Erdal Demirelli ve Hasan Bolat'ın cenazelerine ulaşılmıştı. Ancak aradan 1 yıl geçmesine rağmen Devlet, EnerjiSA ve Cengiz-Özaltın Konsorsiyumu **Latif Değirmenci, Mehmet Yılmaz, Veli Damaksız, Selahattin Aral ve Necmettin Karayığit** arkadaşlarımızın cenazeleri bulmadı ve aramalara son verildi...

Adalet talebi ve işçi aileleri

“Adalet Arayan İşçi Aileleri” her ayın ilk Pazar günü saat 13.00-14.00 arasında bir saatlik “vicdan ve adalet” nöbetlerine devam ettiler. **Esenyurt, Kozlu, Davutpaşa, OSTİM-İvedik, Erkan Keleş, Bayram Otel, Selin Erdem, Güllük...** davalarında sorumlulardan hesap sordular. Son olarak 5 Ocak'ta nöbet tutan

aileler “Ey savcılar, hâkimler, bilirkişiler, adil, vicdanlı ve cesur olun!” pankartı ile davalardaki bugün gelinen noktalarda yaşanan sıkıntıların da altını çizdiler...

Gelinen noktada;

29 Ekim’de Anayasa Mahkemesi, Van Valisi ve AFAD yetkilileri hakkındaki kararını açıkladı; Yargıtay Başsavcılığı’na gönderdi. Başsavcılık İçişleri Bakanlığı’ndan yargılama yapabilmek için İZİN istedi.

31 Ekim’de Özel Doğa Hastanesi’nde tabela asarken hayatını kaybeden 17 yaşındaki Eren Eroğlu’nun soruşturmasında halen keşif ve Bilirkişi İncelemesi yapılmadı.

9 Aralık’ta Erkan Keleş davasının 2. duruşması yapıldı. Taşeron şirket yönetim kurulu üyesi ve şantiye şefine halen ulaşılamadı.

27 Aralık’ta Ostim-İvedik patlamaları/yangınının 19. duruşması yapıldı. Bilirkişi Raporu’na ve Heyeti’ne itirazlarımız mahkemece kabul edildi.

20 Ocak’ta 6 yıldır süren Davutpaşa patlaması davasının 16. duruşması görülecek.

31 Ocak’ta Esenyurt davasının 10. duruşması görülecek. Bilirkişi Raporu’na itirazlarımız hakkında mahkeme karar verecek.

Milas-Güllük’te 2. Bilirkişi Raporu nihayet geldi. Dava açılmasını bekliyoruz.

Zonguldak/Kozlu’da 2. Bilirkişi Raporu nihayet geldi. Dava açılmasını bekliyoruz.

Davalardaki gelişmeleri bu süreci örgütleyen aileler ve hukukçularının önümüzdeki aylarda çıkaracağı “2013 İş Cinayetleri Almanığı”ndan takip etmenin doğru ve sağlıklı olacağını düşünüyoruz...

Bu konuda Teksan ve yine Esenyurt davalarını takip eden “**İş Cinayetlerine Son Platformu**” da davalara müdahil olmaktadır. **Teksan**’da karar çıktı ve yaşamını yitiren 4 işçinin faillerine 4-6 yıl hapis cezası verildi.

İşçi sağlığı mücadelesi ve sendikalar

2013 yılında **DİSK, SGBP, KESK, TTB ve TMMOB**; bağlı sendika ve odalar; demokratik kitle örgütleri ve siyasi partiler... işçi sağlığı mücadelesinde birçok açıklama ve eylem gerçekleştirdi. Bunlardan bazı öne çıkanlar ise şöyle:

Nisan ayında **Demokratik Toplum Kongresi Mevsimlik Tarım İşçileri Kurultayı** düzenlendi. Burada sorunlar ve çözüm yolları tartışıldı. Alınan kararlardan bazıları da mevsimlik tarım işçilerinin karşılaştığı, şiddet, ulaşım, sağlık ve çocuk/kadın işçilik oldu...

Manisa Soma'da bir işçi mezarlığı haline gelen **Uyar Madencilik**'te **Türk Maden-İş**'in iş bırakma eylemleri ve işçi sağlığı koşullarının sağlanma talebi sonucu maden kapatıldı... 28 Ocak'ta Zonguldak'ta **Genel Maden-İş** tarafından Kozlu katliamı sonucu taşeronlaştırmaya ve iş cinayetlerine karşı "**emeğe saygı mitingi**" düzenlendi. Mitinge onbinlerce emekçi katıldı...

Petrol-İş'in işçi sağlığı talepleriyle dönem dönem eylem yaptığı **MKE Barutsan Roket ve Patlayıcı Fabrikası**'nda meydana gelen patlamada iki işçi yaşamını yitirdi. Bunun üzerine Petrol-İş'in üç uzmandan oluşan bir heyeti "İş Kazası İnceleme Raporu" hazırladı. Heyetin tespitleri ile daha önce Bakanlık tarafından görevlendirilen iş müfettişlerinin tespitleri ortaklaştı. Buna göre fabrikada 52 ayrı eksiklik tespit edildi ve eksiklikler giderilene kadar üretime ara verildi...

Sine-Sen ve Oyuncular Sendikası, işkollarında işçi sağlığı ve güvenliği koşullarının sağlanması konusunda yaptıkları açıklamalar ve hazırlamakta oldukları **yönetmelik taslağı** ile mücadelelerine devam ediyorlar...

Dersim'de **AKSA FEDAŞ** enerji işçilerinin grevini kırmak için görevlendirdiği bir işçinin kaybı üzerine **DİSK Enerji-Sen** yaptığı yürüyüş sonrası AKSA FEDAŞ'ı işgal etti... Yine İzmir'de işçi sağlığı talebiyle **Gediz EDAS**'ta iş bırakma eylemi yapıldı...

TTB, SES ve Dev Sağlık-İş'in sağlıkta dönüşümün bir sonucu "**sağlıkta şiddet**"e karşı mücadelesi ve Dr.Ersin Arslan ve Dr.Melike Erdem'de simgeleşen hastanelerde ve mahkemelerdeki mücadelesi devam etti...

Tuzla Tersaneleri'nde yaşanan iş cinayetleri ve işçi sağlığı sorunlarında **Limter-İş** yıllardır refleksi göstermekte ve işçilerin hak mücadelesini sürdürmektedir...

Yaşamını yitiren ev işçisi Fatma Aldal davası sonuçlandı. Buna göre Fatma Aldal'ın işverenine iki yıl hapis cezası verildi. **Fatma Aldal'a Adalet Kampanyası**'nı örgütleyen **İmece Kadın Sendikası**'nın bu eylemiyle ev işçilerinin ölümlerinin iş cinayeti kapsamına alınması, işveren sorumluluğu, ev içi emeğin görünürlüğünün sağlanması gibi çok önemli adımlar atılmış oldu...

Son olarak yıl boyunca **UID-Der "iş kazalarına, meslek hastalıklarına ve iş cinayetlerine karşı yürüttüğü kampanya"**kapsamında topladığı yüz bin imzayı TBMM'ye iletti ve 15 Aralık'ta bir dayanışma etkinliği düzenledi...

Sonuç olarak

1- Çıkarılan yasalarla her geçen gün kısıtlanan sosyal güvenlik sistemi tüm çalışanları kapsayıcı bir hale dönüşmelidir. İş yasaları tüm çalışanları kapsamalıdır...

2- İşyeri içinde veya dışında; çalışırken, işe gelip giderken, barınırken, beslenirken... yani "iş süreçlerinin bütününde" yaşanan işçi ölümleri iş cinayeti olarak kabul edilmelidir...

3- Meslek hastalıklarının gizlenmesinden vazgeçilmeli ve bu noktada sağlık örgütlerimizin yürütücülüğünde tespit eden/önleyen bir yaklaşım hayata geçirilmelidir...

4- Trafik, servis kazaları bir iş cinayeti ve halk sağlığı sorunu olarak da ele alınmalıdır...

5- İşçi sağlığı talebi ile iş güvencesi talebi birbirinden ayrılamaz. İşsizlik işçi sağlığı talebini savunmanın önüne bir sopa olarak çıkarılırken ölüm ve hastalık riskiyle ve yine başta taşeronlaştırma olmak üzere güvencesiz koşullarda çalışmamız beklenemez...

6- İşçi sağlığı talebi ve asgari ücret mücadelesi birbirinden ayrılamaz. Çünkü emeğin korunmasının yolu insanca yaşayacak bir ücret almaktan geçer...

7- İşçi sağlığı ve güvenliğinin sağlanması için ulaşım, barınma ve beslenme sorunları çözümlenmelidir....

8- Çocuk işçiler, emekli/emeklilik çağındaki işçiler, kadın işçiler, göçmen işçiler ve Kürt işçiler; örgütsüz, sendikasızsız, sosyal haklardan en yoksun... kısaca işçi sınıfının en zayıf kesimleridir. Bu işçi kesimlerinin devletten ve sermayeden bağımsız bir emek hareketinin işçi sağlığı politikası oluşturma mücadelesine kazanılmasının zorunlu koşulu ise güçlendirilmeleridir. Bu da ancak emek hareketinin merkezi ve bu kesimlerin özelliklerini dikkate alan politikalar geliştirmesiyle mümkündür...

9- Afşin-Elbistan madencilerinin ve Kozan-Gökdere baraj işçilerinin cenazelerini istiyoruz... Arkadaşlarımızı unutmadık, unutturmayacağız...

10- İş cinayetlerinin sorumluları devlet ve sermayedir. Yaşanan her işçi ölümünde adalet sağlanmalı ve sorumlular en ağır biçimde cezalandırılmalıdır...

Raporumuzun son sözü olarak diyoruz ki; bizler iş cinayetleri başta olmak üzere yapılan her türlü saldırıya karşı adalet, eşitlik, özgürlük ve onur mücadelesini sürdürmeye devam edeceğiz... Ethem Sarısülük, Abdullah Cömert, Mehmet Ayvalıtış, Ali İsmail Korkmaz, Medeni Yıldırım, Ahmet Atakan, Hasan Ferit Gedik ve 2013 yılında iş cinayetlerinde yaşamını yitiren 1235 işçi mücadelemizde yaşayacak...

2013 yılında yaşamını yitiren işçileri saygıyla anıyoruz! Ahmet Asar, Servet Sarı, Ramazan Duran, Osman Atar, Gülhan Akay, Mustafa Aktaş, İsmet Kuru, Meryem Yörük, Eşref Demir, Cemil Rende, Hasan Maykan, Yüksel Yüksel, Özcan Ç., Nafiz Faruk Yener, Ahmet Ovacık, Yaşar Özerdoğan, Mustafa Özalpuğan, İsmail Altun, Azmi Kara, Hasan Hüseyin Deniz, Nesrin Çakır, Mustafa Budak, Nasır Akalın, Ali Temiz, Derya Şahin, Emine Coşkun, Alişan Ergen, Erhan Yaşar, Çetin Kuşbay, Azize Çelik, İsmail Aksoy, Tahir Aktaş, Serdal Şerbe, Yavuz Selim Gül, Aydın Özcan, Erdal Bakkal, Muzaffer Özen, Mustafa Öztürk, Enver Eren, Önder Şahin, Ahmet Bayraklı, Şaban Öztürk, Ahmet İpek, İsmail Armağan, Fatih Sarıkaya, Tekin Akdemir, Taner K., Ahmet Kızıllan, Mevlit Çınar, Mehmet Metin, Ömer Dinç, Faruk Orcan, Aykut Aydın, Şevket Şimşek, Bünyamin Erdoğan, Osman Dut, Furkan Bakır, Şerif Eresen, Cemal Şen, Murat Yıldırım, Osman Kara, İdris Akilik, Yaser Tütüneker, Ümit Akdaş, Veysel Durna, Şuayip Dönen, Ali Bulanık, Göksenin Gaye Dursun, Metin Acar, Mehmet Ekinci, Tuncer Kılıçkan, Atif Yılmaz, Arif Kiber, Mehmet

Çimenlidal, Bekir Akar, Yaşar Bayer, Veysel Akın, Serkan Taşkın, Ahmet Taşkın, Uğur Tezcan, Serkan Kartal, Murat Sönmez, Bayram Ünal, Cemil Aktaş, Bilal Andıç, Mesut Avcı, Yakup Konukçu, Mustafa Lök, Orhan Gök, Nedim Konakbay, Ahmet Akyüz, Hasan Bayrak, Mustafa Yıldırım, Burak Özdemir, Veysel Gündoğdu, Yavuz Arslan, Süleyman Mert Paşalı, Fehmi Kocaman, Alican Bülbül, Serdar Baloğlu, Rıdvan Çöpçü, Semih Sözen, Cafer Kırbaş, Ercan Biçer, Ahmet Kaymaz, Ali Polat, Kenan Taşyürek, Mürsel Özdemir, Lokman Aygün, Bahattin Günbaşar, Rafet Öztürk, Engin Kızılkaya, İlyas Karadeniz, İrfan Topçu, Aziz Baltacı, Ali Ezdar, Süleyman Ezdar, Beytullah Ölmez, Emine Tıraş, Şükran Çelik, Çetin Batır, Himmet Aydın, Hasan Bakdur, Dursun Irmak, Zeynep Kutlu, Ethem Eker, Abdurrahman Kılı, İsmail Kılı, Hamdi Yılmaz, Mesut Hazır, Fikret Baltalı, Murat Solak, Naci Güledağı, Mustafa Asal, Ali Gümüştas, Mehmet Sıraç Bilge, Ali Abay, Qighu Li, Ramazan Kaya, Murat Aydın, Hasan Kar, Ali Tuncer, İbrahim Uzun, Hakan Kuruçayırılı, Muharrem Dursun, Salih Eroğlu, Osman Efe, Yılmaz Pehlivan, İsmail Gemci, Mehmet Alakırık, Ayfer Toprak, Hacı Mehmet Dolihammor, Bilal Kılınç, Muhammet Bozan Tuncer, Bilal ., Üveysi Derihamar, Vaisa Dail Hamiossa, Ramazan Çınar, Soner Zeki, Serhat Alp, Hüdaverdi Tetik, Ali Saklavacı, Harbinaz Ekinci, Ferhat Dünder, Hasan Yıldırğan, Rasim Uysal, Melek Yoldaş, Emin Ceylan, Ömer Büyük, Serdar Özgürol, Bayram Yılmaz, Alim Koç, Uğur Bükü, Necip Alakuş, Servet Cömert, Cemal Evcen, Hüseyin Özdemir, Şahin Demirel, Ramazan Kadioğlu, Mesut Kırac, Murtaza Ekinci, Suat Bahar, Alican Ö., Nuh Toprakseven, Mehmet Er, İbrahim Çalışkan, Bahri Tozmaz, Nahsan Bulut, Onur Keydal, Necati Tagay, Zeki Koç, Murat Kurt, Sinan Duman, Bekir Aydın, Mehmet Emin Çoban, Orhan Sürer, Oğuzhan Karayığit Ulaş, Nizamettin Önelge, Veysel Balkı, Gökhan Örüç, Yaşar Eken, Yalçın Kızılkaya, Erdal Şahin, Vezir Durma, S.S., Emin Vatansever, İbrahim Yiğit, Orhan Özbek, Hasan Okumuş, Musa Şimşek, Osman Rusvay, Mesut Kara, Yusuf Vurgun, Ali Aslan, Zafer Tasasız, Faruk Aytaçoğlu, Murat Aytar, Gökmen Sütçüoğlu, Mustafa Özoğul, Yaşar Aykut, Rıdvan Dörtçeker, Süleyman Yılmaz, Gökhan Şaki, Mehmet Eken, Süleyman Karaçizmeli, Yusuf Adalı, Dursun Demircan, Seçkin Çetinkaya, Gizem Ovalı, Mehmet Ilımlı, Mehmet Ali Uğur, İbrahim Güneşli, Mehmet Pektaş, Ali Köse, Rukiye Şimşek, Nuray Gedik, Mürsel Doğu, Alparslan Tunalı Berberler, Ali Demir, Ali Haydar Uslu, Behzat Özen, Ali Türe, Nazım Arslan, Ruşen Can, Sabri Yılmaz, Hasan Aksu, Hüseyin Zorlu, Muhammed Ceylan, Hediye Kutlu, Firdevs Çelik, Sabahattin Karataş, Nurullah Arıcı, Hasan Erkan, Arif Söylemez, Pınar Akbaş, Saadettin Gezer, Mehmet Turhan, Mesut Taşkın, İ.Ö., Yunus Güçlü, Ali Çetinkaya, Onur Kadioğlu, Hasbi Hasdemir, Necip Sevim, Hakan Bozkurt, Emel Karakozak, Sait Gündoğdu, Emine Demirel, Ahmet Türkoğlu, Cemal Çapanoğlu, Ahmet Çavdar, Halil Elmas, Şefrim Şentürk, Eren Erenoğlu, Şükrü Taşkın, Fırat Sarıçam, Şaban Ateş, Bekir Köten, Hanım Köten, Şahin İrencin, Salih Çelik, Gökhan Odabaş, Elmas Eren, Ahmet Şehitoğlu, Suat Bars, Erdal Eken, Ü.A., Kadir Sezer, Mustafa Babal, Sultan Topçu, Yusuf Budak, Muharrem Yazı, Resul Kutlu, Sefa Kadioğlu, Ömer Yıldırım, Osman Erdoğan, Veli Gezer, Yusuf Arslan, H.N., Ruhi Tunalı, Erdoğan Yağmurlu, Bünyamin Arslantaş, Adil Kaplan, Hüseyin Arslanca, Celal Özkan, Yılmaz Gökmen, Mahmut Kılıç, Şinasi Odabaşı, Reşat İsgi, Şeref Zor, Soner Havvaoglu, Seyhan Aksarı, Turgut Kavak, Mahmut O., İdris Hışır, Adem Bal, Ahmet Arslan, Zafer Akgül, Uğurcan Gültekin, Mustafa Atan, Mehmet Tuncel, Hasan Karaman, Ramazan Aydoğdu, Adem Çetinkaya, Yüksel Çorul, Emrah Cansu, Fatih Alma, Yılmaz Kuş, Basri Yalçın, Mehmet Karabalak, Murat Ali Filik, Emin Sekmen, Zedan Özcan, Orhan Çiçek, Abdulmuttalip Sağlam, Zahir Kom, Adnan Doğan, Hüseyin Akın, Halil Düger, Sadık Yücedağ, Çınar Akkaya, İsmail Yıldırım, Sezai Küçüktozsöz, Çağrı Doğan, Arif Özçelik, Hüseyin Çelik, Abdülkerim Güngen, Ömer Kayaş, Serdar Demir, Selçuk Ekinci, Lütfiye Şabulak, Nazlı Gülfer, Hülya Yeltekin, Nermin Yeltekin, Hatice Fidan, Serpil Avcı, Nesrin Ağaçdelen, Emine Hatun Çöl, Hacer Yıldız, Hasan Kaya, Faruk Can Güvenç, Muradiye Kahraman, Ömer Turna, Nurcan A., Cemal Güven, Ahmet Gürbüz, Ahmet Koçpınar, Satılmış Demirsoy, Mehmet Kakırdak, Fethi Ercan, Mustafa Yıldız, Sadettin Güteryüz, Resmiye Güteryüz, Emine Olmaz, Şaban Özkan,

Fatma Özkan, Davut Şirin, Gülnazi Jizihiaşvili, Özkan Özgün, Hasan Demirtaş, İbrahim Yaman, Abdurrahman Osanmaz, Vedat Gücer, Ümit Eroğlu, Hüsnü Yurttaşseven, Cuma Koçak, Mahmut İçkale, Süleyman Gökalp, Hüseyin Bekçi, Erhan Katırcı, Satiye Gür, Ahmet İpek, Mehmet Kırıkkaya, Aynur Tosun, Kelam Yüksel, Yaşar Ali İmre, Hüseyin Özdemir, Abdülkadir Çelik, Ahmet Şimşek, Sezai Balçılar, Fatih Türkönde, Ali Gündoğan, Ramazan Yıldızkaya, Ahmet Ekti, Halil İbrahim Ovacık, Kazım Çap, Sami Kozan, Ali Karkaş, Mustafa Avşar, Cihan Güçlü, İlhan Yiğit, Abdullah Canseven, Faruk Dumlupınar, O.C., Çetin Tüfek, Mustafa Geçmez, İbrahim Taşkın, Seyit Kaya, İdris Çelik, Vefa Aydemir, Nurettin Mert, Miklat Kaplan, Yılmaz Mantarcı, İsmail Kalem, Remzi Ay, Necmi Kılış, Yoksul Ahmet Kos, Sedat Yalçın, Kenan Güvenoğlu, Alaeddin Gül, F.B., Yadin Kılıç, İsmail Elmas, Ali Atacan, Mehmet Yıldırım, Serdar Kaplan, Ömer Ereğli, Mustafa Dağlı, Ramazan At, Erkan Özkan, Ömer Altay, İlyas Korkmaz, Erdal Naldar, Rami Onhan, Ömer Kılınç, Şaban Boğa, Mustafa Çıtak, Ömer Kaya, Mehmet Bakır, Cenk Satık, Bekir Çetin, Ferit Türkkın, Mehmet Tegi, Nuri Keskin, Sedat Orakcı, Cuma Arslan, Ramazan Dönmez, Stefanov Georgiev, Şakir Varlı, Şevket Güler, Yusuf Hikmet Temel, Sezer Yunus Kaya, Tuğçe Killi, Hüseyin Akbulak, Güngör Ök, Ahmet Yılmaz, Serdar Kadakal, Melese Çapar, Nazar Güvendiren, İsmail Koçal, Ayşe Göçer, Nurettin Özcan, Ferhan Samgo, Mahmut Helvacıoğlu, Hasan Tekin, Remzi Nohutçu, Orhan Çilci, Turgut Çepel, Halit Çağlar, Ahmet Atak, Orhan Pınaroğlu, Rıza Arslan, Ümran İlgin, Mahmut Ateş, Naime Katmadze, Celal Bozkurt, Sinan Baş, Salih Pek, Bekir İdil, Esmâ Bağcı, Şifa Bağcı, Hasan Kuşkayısı, Ercan Özçelik, Mehmet Sağdıç, Rabia Cirik, Ayşe Cirik, İbrahim Yavuz, Süleyman Şafak, Nadiya Berkel, Ş.Ü., Serhan Haso, Sabri D., Sinan Yorulmaz, Mustafa Ülker, Hüseyin Çelik, Yasin Çelik, Muratcan Turan, Serkan Akan, Ufuk Tamer Çetin, Ömer Kabul, Ferhat İridağ, Mustafa Arslan, Hasan Ünlü, Gaffari Çil, İsmail Fethi Tandoğan, Mehmet Çetin, Ahmet Türk, M.Y., Mehmet Çakıcı, Recep Pekman, Ali Ülker, Celal Öztürk, Murat Bozkurt, Nezaket Çam, Ömür Saraç, Alican Aytaç, Mahir Aytaç, Didem Yaylalı, Gökhan Kayalıoğlu, Özlem Akdağ, Deniz Esen, Ahmet Kara, Bayram Süzel, Mehmet Birgil, Mustafa Tomay, Ali Şahin, Aysu Topbaş, Engin Solmaz, Abdülkerim Karadöl, M.Y.E, Murat Özboy, Ersin Çetin, İlyas Karasu, Şükrü Çapkın, Kayhan Asma, Okan Asma, E.M., Mustafa Konuk, Recep Özalp, Cezmi Sarısoy, Türkay Akgül, Gökhan Kılıç, Murat Tutuş, Fevzi Uğurlu, Mehmet Türkoğlu, Adil Kamış, Özkan Uzun, İbrahim Kozacı, Erkan İşlek, Sinan İşlek, İbrahim Kara, Mehmet Mehdi Mocu, Efe Murat Camcı, Nadir Bellikli, Fırat Piri, Ahmet Eraslan, Timuçin Kızılrnak, Ertan Maksut, Yusuf Bayram, Aşkın Yılmaz, Haşim Yılmaz, Taner Aydın, Kenan Kalkan, Osman Aslan, Hüseyin İnci, Osman Çelik, Murat Göçmen, Arif Alataş, Çağlayan Artan, Özgür Yuka, Abdullah Yuka, Yunus Kılıçarslan, Cemil Akbulut, Sami Handikmen, Ercan Erçökük, Ahmet Gündoğdu, Bilal Ak, Mehmet Kılıçkanat, Erman Özcan, Berkan Önal, İsmail Yılmaz, İsa Selvi, Doğan Balcı, Davut Özdemir, Özlem Gözükmez, Sertaç Kantaroğlu, Özgür Kuşdoğan, Mehmet Kütük, Sibel Çetinkaya, Cüneyt Yavuz, Emrah Yarpuz, Fatih Yılmaz, Kadri Ataçar, Abdulsamed Aslantaş, Feyza Nur Çelik, Ender Yıldırım, Eşe Acar, Birsen Yumurtacı, Şükrü Kahraman, İlyas Turan, Kayhan Çiçekoğlu, Enis Ak, Ferdi Çakır, Erdem Akyıl, İsmail Günay, Yakup Kartal, Nezir Akgül, İsmet İşleyen, Sadık Taşdöven, Bekir Şahin, Ali Dinç, Ercan Devecioğlu, Ümit Köse, Hüsnüye Kılık, Mehmet Hepkaya, Süleyman Kasar, Saadet Başkan, Hasan Kuluçlu, Süleyman Gülşen, Telat Öney, Nuri İldırar, Hakan Şaşmaz, Yakup Irmak, Volkan Özpamuk, Rıza Şen, Mehmet Sadık Güneş, Serkan Ergül, Celal Karaduman, Metin Beyazgül, Sabahattin Donat, Ferhat Öztürk, Seyfullah Balcı, Yusuf Öztürk, Erol Yıldırım, Hüseyin Ceylan, Resul Aydın, Dursun Karabulut, Uğur Nezir, Ökkeş Gögebakan, Mehmet Canka, Murat Çaylan, Hasan Aslan, Kemal Akyüz, Osman Özgen, Efgan Aşut, Mustafa Balcı, Zafer Dal, Çetin Filiz, Halil Doğan, Sercan Ünver, Mehmet Karasu, Kenan Toy, İlhami Yılmaz, Zafer Çelik, Sadullah Çevik, Salih Dikici, İsmail Tuna, Mustafa Güner, S.Ş., Mustafa Kurban, Bülent Aslan, Tarık Duru, Murat Karabaş, Hacı Kerim Işık, Sergen Karaman, Önder Kavaklı, Sabri Kuran, İsmail Yavuz, Kazım Saraç, Cemal Yılmaz, Musa Çevik, Ülkü Kayalı, Abdullah Erdem, Muharrem Duran, Çetin Aksoy,

Necmi Kızıl, Oğuz Gede, Mehmet Şahintürk, Cumhur Kurt, Sefer Taşçı, Emin Teker, Süleyman Akdoğan, Sabri Ayhan, Veysi Akyüz, Vedat Avcı, Mustafa Taştan, Osman Aydın, Yaşar Öztürk, Tefvik Altıok, Ömer Kaymaz, Hüseyin Yeltekin, Ömer Boğa, Halil Altun, Gürsel Kılıvan, Hakan Bayrak, Zhanel Aygonova, Serhat Üner, Veli Erdoğan, Can Erdoğan, Akan Şimşek, Bayram Doğan, Selahattin Ergün, Erol B., Ergün Işık, Berkan Güneş, Ömer Arslan, Muhammed Cinemre, Erkan Koşak, Kadir Ercan, Veysel Turgut, Osman Sarı, Uğur Apaydın, Ahmet Sevinç, Hatice Top, Bayram Dünder, Nihat Can, Fatih Koç, Kübra Şenates, Kader Yalçın, Oya Korkan, Fernaz Altınok, Halaf Hülo, Ali Semerci, Yusuf Karapınar, Kadir Ateş, Abdullah Pamukçu, Zeliha Sevim, Mevliye Ölmez, Ümmühan Sapmaz, Dilber Karaçam, Aslı Oruç, Arif Küçük, Ferik Yaşar, Adbülkadir Ulubat, Resül Özden, Nazım Cengiz, Aziz Dumanlı, Nihat Çelik, Halil Cangür, Uğur Çintimar, Salih Gürlü, Tang Xiao Dong, Mehmet Gündoğan, Hayrettin Sarıkaya, Sabri Salman, Emrah Narin, Volkan Yıldırım, Melekber İnan, Ömer Dindar, Orhan Torun, Süleyman Yılmaz, Ercan Durmuş, Muhterem Göçmen, Sedat Düşkün, Aslan Akbaş, Erdem Murat, Yaşar Satılmış, Salih Bayrak, Selametdin Bayrak, İrfan Tuna, Hakkı Ersoy, Tuna Kocagöz, Süleyman Yörük, Şevket Özhan, Tümer Çetin, Ömer Gider, Yavuz Asdemir, Ramazan Apaydın, Mesut Ergül, Ali Acar, Salih Çolak, Sıtkı Özbilge, İbrahim Kaya, Adem Şahinbaş, Saddam Zerlen, Aydın Kara, Fevzettin Hansu, Mehmet Dadaş, Bünyamin Bora, Fahrettin Çiftçi, Hasan Yılmaz, Barış Ünlü, Tefvik Döngel, Sami Korkmaz, Muzaffer Örnek, Mustafa Uzuntaş, Mehmet Yektauşakları, Mehmet Baz, Ziya Ceylan, Fehmican Yeşil, Ali Kahraman, Ekrem Demir, İbrahim Öğütver, Resul Taş, Menderes Yıldırım, Tayfun Aytan, İlhan Yahaç, Y.G., Kemal Gök, İsrail Mankoç, Turgay Türköz, Mustafa Sarı, Emrah Bayın, Süleyman Şahin, Murat Öztürk, Ersin Daloğlu, Kadir Varol, Yılmaz Dal, Volkan Şen, Mustafa Öztürk, Yüksel Kum, Özcan Özkan, Fikret Özdemir, Hasan Özgür, Mevlüt Özbakır, Serkan Miral, Özcan Dağ, Osman Kusur, Narin Onay, Fatma Süt, Medine Turan, Remziye Acar, Remziye Yılmaz, Songül Yılmaz, Zahide Atik, Salime Uluer, Zeynep Ünsal, Yıldız Özelçi, Yusuf Yılmaz, Zehra Çakır, Feyzullah Demirel, M.S., Ümran Saçan, Şevket Ali Uzun, Hatam Akhshij, Osman Ahatzoubın, Mohammad Zatkanı, Hossem Padar, Kazım Akçadağ, Halis Ataman, Erkan Mengen, Yusuf Yıldıkı, Soner Karatut, Mesut Eriş, Erhan Erdoğan, Bayram Yıldız, Bilal Çınar, Ragıp Çankaya, İsmet Gemici, Gürgin Özen, Yusuf F., Ümmet Eren, Cüneyt Yavuz, Safiye Çağlaş, İbrahim Deniz, Suat Ersoy, Veli Kahveci, Yonca Akkuş, Berivan Sönmez, Hayri Şahin, Sevtap Elmas, Hasan Ortaç, İhsan Bitkin, Halime Kadıkmak, Ahmet Çetin, Mustafa Mumcu, Sadi Baş, Sabri Sarıksız, Erkan Güngörür, Bahri Yıldız, Murat Elbay, Kasım Özcan, Mustafa Sarkın, Abdullah Sertel, Ferit Güler, Emre Değirmencioğlu, Yakup Acar, Hakim Gündüz, Ali Kavalcı, Olgar Öner, Halil Bağiy, Şükrü Arslan, Emin T., Kenan Kütük, Sinan Baran, Hıdır Köse, Uğur Bozar, Hasan Kafacı, Sabri Aktan, Ahmet Kahraman, Engin Öztürk, Selçuk Yıldırım, Hüseyin Şahbaz, Mikail Çivitaş, Yusuf Demir, Menaf Kaşba, Hacı Savcı, Ahmet Adlığ, Aslan Gök, Adem Karasu, Recep Karaoğlan, Kasım Tarhan, Enes Erdoğan, Halil Köymen, Şefik Elgören, Emrah Kurt, Yakup Özdemir, Kaddafi Gülmez, Süha Can, Mehmet Sonluğ, Şehmuz Ergün, Recep Platin, Ali Yakar, Adil Sünger, Ali Gök, Nihat Dağ, Nihal Çetin Şimşek, Sıtkı Abacı, Hacer Şancı, Süleyman Topgül, Murat Öztürk, Mehmet Kaya, Turan Bülbül, Gökmen Açıkgöz, Osman Çakal, Erdal ..., Fahri Mert, Zekeriya Akbaş, Recep Sarı, Sadık Külekçi, Faik Öztürk, Sedat Demirray, Mustafa Demirray, Mehmet Türk, Ruhi Olur, Haşim Karahasanoğlu, Musa Baş, Meryem İpek, Ali Kumuz, Olcay Arslan, Erdoğan Yanar, İlhami Sülük, Kamil Ayyvacık, Muhsin Anılır, Ahmet Taşkum, Şefik Süleyman, Çağlar Çakır, Kamile Öztürkmen, Vedat Şahin, Can Gürcan, Selçuk Yılmaz, Mürteza Sağır, Şaban Ağ, Atif Büzülmez, Gürkan Yaman, Halis Karaca, Selami Bıçakçı, Ercan Şahinduran, İsmail Kurtul, Ali Demir, A.S., Yavuz Girgin, Mehmet Yantır, Mevlüt Taşdemir, Osman Karakurt, Ahmet Solmaz, Mehmet Zeki Karakaya, Özcan Candan, Reşat Işık, Çetin Işık, Emrah Topal, Cemil Şarli, Ercan Yazıcı, M.Ö., Şenol Çobanoğlu, Zakir Özkan, Ali Ceylan, Emrah Filiz, Metin Yılmaz, Fahrettin Aras, Mehmet Çakmak, Ahmet Kaya, Ferhat Durdu, Osman İşlek, Murat Üstünel, Ömer Ocaklı, Mevlüt Çokgüzel, Ali Koç, Enver Gül, Raşit Atalay, Recep Çeper,

Nurettin Durgun, Tuğba Özlen, Fehmi Yıldız, Kenan Öre, Kemal Ünlü, Ramazan Yıldız, Nazif Kızmaz, Cumhuriyet Ot, Yaşar Sözen, ... Havan, İsmail Şenkaya, Ahmet Kutlucan, Ziya Torun, Mustafa Deveci, Bekir Erağca, Ayhan Aydoğdu, Muhammet Aydoğan, Taner Kaleli, Fahri Çalışkan, Kader Özcan, Hakan Akbaş, Mehmet Akın, Ahmet Yıldız, Bünyamin Duran, Mehmet Yıldırım, Aydın Taşkiran, Ali Fuat Karaöz, Hasan Öztürk, Gazel Sert, Ziya Sivri, Onur Ateş, İsmail Özdemir, Behlül Baylay, Sedat Kaçar, Mustafa Gündüz, Sadettin Çam, Nurettin Kızılbaş, Mustafa Kahraman, Kerim Hüseyinoğlu, Nebi Soydoğan, Ahmet Güney, Zeynep Aybüke Baraş, Ahmet Tibet, Zeki Aydın, Sami Toplar, S.B., Kemal Aydın, Metin Kartal, Şaban Tekin, Mustafa Demirtaş, Ramazan Aydın, Ramazan Çakıcı, Ahmet Sefer Bakar, Cemal Akıncı, Müslüm Kıcı, Seçkin Güneş, Fikret Yıldız, İbrahim Y., Mustafa Taş, Cengiz Tayoğlu, Mehmet Yılmaz, Halil Işık, Sema Müstecaplıoğlu, Şentürk Çavuş, Reşat ., Ersin Şahin, Bayram Demir, İhsan Civelek, Serkan Ağca, Ercan Uysal, Yunus Emre Selvi, Musa Erkan, Nilüfer Korku, Muammer Sarı, Ertuğrul Demircan, Ömer Ark, Birsal Kaya, Mehmet Kaya, İsmail Görmez, Mahmut İstek, Bahtiyar Zorlu, Şükrü Uymaz, Ahmet Güngör, Mehmet Koruk, Ahmet Çubukçu, Avni Çelik, Sabri Kaya, Hıdır Aydın, Harun Tufan, Eniz Filiz Fidan, Efrail Şafak, Şakir Sayrım, Mustafa Çiçek, Veyis Yavuzoğlu, Sefa Varlı, Eyüp Ulu, Abdullah Güleç, Sezgin Aydın, Reyhan Kahraman, Haydar Özdi, Önder Kaya, Namık Makar, Osman İçten, Murat Erdem, Ercan Bozdağ, Metin Güzel, Hacı Mehmet Güngör, Metin Çalpan, Mustafa Kara, Serkan Altunay, Metin Bulut, Şirin Yıldırım, Mehmet Güleşçi, Ahmet Güler, M.S., Taner Tarakçı, Mehmet Ufuktay, Ahmet Yüksel, Hasan Algan, Abdullah Akburak, Burhan Ç., Şeyhmus Gülalan, Günaydın Çankaya, Hasan Çoruk, Mehmet Ali Akıncı, Mustafa Kaya, Lütfi Çelik, Galip İncirbölen, Emir Ercan, Hüseyin Saraçoğlu, Ahmet Döne, Ali Temi, Murat Koç, Mehmet Çiçek, İbrahim Doğan, Kemal Şeker, Ramazan Canıgür, Sami Serdivan, Erhan Çimen, Faik Dursun, Mustafa Uzun, Hasan Yolcu, Hasan Örkmen, Murat Güner, Haluk Evirgen, Hanife Yaşar, Ali Mısıır, Mehmet Uyar, Sibel Karakaya, Veli Gök, Şükrü Sonkaya, İsmail Karnak, Demur Karadeniz, Davut Şahin, Fahrettin Başkan, Kenan Karaman, Mustafa Beyaz, Mehmet Kara, Yunus Aktaş, Kadir Çelep, Sedat Hamarat, Hüseyin Kürekçi, Hasan Bozacıoğlu, Muharrem Yapıcı, Yüksel Koca, Ahmet Şeker, Köksal Kadioğlu, Muhsin Akyüz, Satılmış Arslan, Mehmet Işık, Kamil Kılınç, Zeynel Abidin Kemali, Mahmut Coşkun, Harun Karafak, Kadir Karafak, Mehmet Aydın, Abdulhekim Nas, Sezer Bıkmaz, Ali Süslü, Ercan Yeten, Ramazan Bezgin, Lütfü Çalakan, Emrah Özboya, Serdar Tufan, Kenan Kaya, Muhammed Ashour, Hasan Ahmad Asaad, İsmail Şeker, Osman Tural, Çağlayan Palabıyık, Abdullah Akburak, Kadir Doğan, Yurdal B., Hamit Y., Serdar ..., Rafet Çiftçi, Abdullah D., Tayfun Sarı, Cengiz Yıldız, Alaettin Kınıcı, Muammer Yalçın, Hasan Yıldız, Ali Çelik, Ali Kemal Kulaber, Vahdettin Cengiz, Mehmet Ali Akıncı, Soner Çiçek, Ayhan İşcan, İsmet Erdoğan, Cafer Tuğrak, İrfan Lüleci, Mahmut Yahşi, Ömer Demirer, Selim Artul, Selim Selvi, Mehmet Aygün, Ersin Taşdemir, İbrahim Aydın, İsmail Fidan, Elif Burhan, Haydar Kayır, Mustafa Türkan, Fadime Gök ve ismini öğrenemediğimiz onbir işçi... Yine haberimiz olmayan yüzlerce işçi...

İletişim

<http://www.guvenlicalisma.org>

<http://www.facebook.com/guvenli.calisma>

<https://www.facebook.com/yanginkulesi>

<http://twitter.com/guvenlicalisma>

guvenlicalisma@gmail.com

İşçi Sağlığı ve İş Güvenliği Meclisi